

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 20 (722)

2015 m. rugpjūčio 22 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

Šilalėje per miesto gimtadienį atidarytas vienas moderniausių baseinų Žemaitijoje

Įšikilmės atvykęs Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius su šilališkiais susitiko pirmajame Lietuvos muziejuje – Bijotuose

4–5 p.

Iš kairės – muziejaus direktorė Soneta Būdvytienė, Bijotų seniūnas Steponas Jasaitis, Šilalės rajono meras Jonas Gudauskas, premjeras Algirdas Butkevičius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Vera Macienė, Vyriausybės atstovė Tauragės apskrityje Irena Ričkuvienė, savivaldybės administracijos direktorius Raimundas Vaitiekus ir mero pavaduotojas Valdemaras Jasevičius

Romo Gurklio nuotr.

Šilutės taryba ir meras prisiekė kitoms savivaldybėms pasitinkant šimtadienį

Pokalbis su Šilutės rajono meru Vytautu Laurinaičiu _____ 6–7 p.

Valdemaras Valkiūnas: vadovauti rajonui – misija gimtajam kraštui

Su verslą į mero pareigas iškeitusiu Biržų rajono meru apie iššūkius, tikslus ir problemas _____ 8–9 p.

Kuriant žmonių gerovę nėra smulkių darbų

_____ 10 p.

Trijų rajonų seniūnų bendrystei – 15 metų

_____ 22–23 p.

ŠILALĖJE ATIDARYTAS VIENAS MODERNIAUSIŲ BASEINŲ ŽEMAITIJOJE

Atidarant Šilalės sporto ir laisvalaikio centrą juostelę perkirpo
(iš kairės) J. Gudauskas, A. Butkevičius, D. Gudzinevičiūtė,
E. Urbanavičius ir I. J. Zoziene

BARBORA GAUDUTĖ

Prieš savaitę švenčiant Šilalės 482-ąjį gimtadienį į Šilalę susirinkęs gausus būrys svečių, dalyvaujant Ministrui Pirmininkui Algirdui Butkevičiui, atidarė Sporto ir laisvalaikio centrą. Tai pirmasis Tauragės regione ir vienas moderniausių baseinų visoje Žemaitijoje. Prieš iškilmes premjeras aplankė Dionizo Poškos baublių muziejų Bijotuose, lakūno Stasio Girėno gimtinę Vytagaloje.

POKYČIAI IR RŪPESČIAI

Šilalės rajono savivaldybės vadovai, tarybos nariai, administracijos darbuotojai, švietimo ir savivaldybės įstaigų vadovai, ūkininkai su premjeru susitiko pirmajame Lietuvos muziejuje – Dionizo Poškos baublių muziejuje Bijotuose. Susitikimo pradžioje rajono meras Jonas Gudauskas pristatė rajoną. Pasinaudojant ES parama atnaujintas miesto stadionas, gražėja miesteliai ir kaimai, įgyvendinami vandentvarkos projektai. Rajonas palankus turizmui ir poilsui. Jį kerta septynios upės, tyvuliuoja septyni ežerai, stūkso 32 piliakalniai. „Mūsų rajono aukščiausias ir, kaip pabrėžė alpinistas Vladas Vitkauskas, gražiausias kalnas – Medvėgalis“, – pristatydamas rajoną pasidžiaugė meras J. Gudauskas.

Jis apžvelgė švietimo, sveikatos apsaugos, namų atnaujinimo programos ir kitų projektų vykdymą, socialinę, investicijų ir kitas sritis, ypatingą dėmesį skirdamas žemės ūkiui, nes jam pastaruoju metu tenka didžiausias išbandymas. „Pienininkystė priartėjo

prie kritinės ribos. Smulkių ūkių savininkams už pieno kilogramą mokama nuo 0,12 iki 0,15 euro centų. Susidaro įspūdis, kad pieno gamintojus apskritai norima išstumti iš rinkos, – kalbėjo meras. – Nepavydėtina ir galvijų supirkimo situacija.“

PREMJERAS – APIE SPRENDIMUS

Pokalbį su šilališkiais premjeras pradėjo nuo ekonomikos. „Planavome, kad šiais metais ekonomika augs 3,3 proc., bet pirmame ketvirtyje buvo pasiekta 1,6 proc., antrame ketvirtyje – 1,3 proc. Taigi ekonomika auga perpus lėčiau negu planavome, – pažymėjo A. Butkevičius. – Prasidėjus Rusijos embargui reikėjo pertvarkyti savo mąstymą, išmokti dirbti išaugusios konkurencijos sąlygomis.“

Kadangi nuo 2020 m. ES parama mažės, premjeras ragino kiekvieną savivaldybę gerai įvertinti prioritetus, kad jie skatintų ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą, kad liktų kuo mažiau žmonių, kuriems reikalingos įvairios socialinės išmokos, o žmonių gaunamos pajamos leistų pasirūpinti savo sveikata ir laisvalaikiu. Šiuo metu ieškoma metodikos, kuri atskirtų gyventojų pajamų didinimą nuo politikų manipuliacijų. Tai ketinama daryti įstatymiškai pajamų augimą susiejant su ekonomikos augimu.

Tarp šalies problemų A. Butkevičius nurodė švietimo sistemą, kuri, jo teigimu, yra įžengusi į degradacijos procesą. Dar viena problema – migracija. Tam įtakos turi kelios priežastys. Viena jų

– didžiulis biurokratizmas kuriant verslą ir darbo vietas. Tą teiginį premjeras iliustravo skaičiais: norintieji investuoti susiduria su 68 kontroliuojančiomis institucijomis.

Ministras Pirmininkas pažymėjo, kad savivaldybės turėtų daugiau bendradarbiauti sprendžiant regiono klausimus, įgyvendinant regioninius projektus. „Jei mes planuojame pasistatyti daug baseinų, daug kultūros objektų, pirmiausia turime pagalvoti, kokios tų objektų išlaikymo išlaidos“, – pabrėžė premjeras. Jo teigimu, kol kas šalyje dar vyrauja sovietmečiu susiklostęs požiūris į viešuosius finansus. Noras seniūnijoms turėti savo biudžetus ekonomiškai nepasiteisina, nes tai mažina pinigų panaudojimo veiksmingumą. Todėl jis nepalaiko tiesioginių seniūnų rinkimų ir seniūnijų finansinio savarankiškumo idėjos.

Kalbėdamas apie žemės ūkį premjeras papriekaištavo Žemės ūkio rūmams, kurie neatliko savo vaidmens skatinant kooperaciją. Be to, jo teigimu, šalyje nepakankamai gerai buvo atliekama ir žemės ūkio produkcijos gamybos ir realizavimo analizė. Pavyzdžiui, analizuojant pieno kainas buvo pamiršta labai svarbi grandis – pieno surinkėjai, kurie už savo paslaugą pasiima savo dalį. Kai kurie jų už kilogramo pieno priėmimą ima po 10 euro centų. „Paprastai Vilkaviškio rajone apskaičiuoti, kokia pieno vieno litro savikaina. Jei ūkininkas samdo darbuotojus, pieno litro savikaina yra 17,5 euro cento“, – sakė premjeras ir patikino, kad artimiausiu metu kartu su žemės ūkio ministre Virginija Baltraitiene sieks įteisinti minimalią pieno supirkimo kainą.

ATIDARANT BASEINĄ – SVEIKINIMAI IR APDOVANOJIMAI

Ministras Pirmininkas dalyvavo Šilalės sporto ir laisvalaikio centro atidaryme. Jame įrengtas 25 metrų ilgio keturių takų baseinas, pirčių kompleksas, vandens atrakcionų zona, masažinis baseinas, sūkurinė vonia, persirengimo kabinos, tualetai, kavinukė. Projekto vertė – apie 3 mln. 591 tūkst. eurų, iš kurių 2,6 mln. eurų – valstybės investicijų lėšos, likusi dalis – savivaldybės įnašas. Centro administravimo funkcijas pavesta vykdyti Šilalės sporto mokyklai. Jame dirbs 14 darbuotojų. Naujai pastatytame Sporto ir laisvalaikio centre vienu metu galės lankyti apie 150 žmonių. Ateityje numatoma statyti ir sporto salę, kurioje tilptų apie 500 žiūrovų, ją būtų galima transformuoti į krepšinio, tinklinio ar kitokias sporto aikšteles.

Šilališkius sveikino į jį svarbaus objekto atidarymą atvykęs Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Edis Urbanavičius, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė, Europos Parlamento narys Zigmantas Balčytis, Lietuvos plaukimo federacijos pirmoji viceprezidentė Ilona Judita Zozienė, kitų sporto organizacijų atstovai, Tauragės,

Šilalės rajoną premjerui primins mero dovanotas simbolinis baublys

Šilališkiai premjerui turėjo daug klausimų

Šilutės, Jurbarko, Kretingos, Skuodo rajonų ir Pagėgių savivaldybių merai. Baseino rangovai – UAB „Kvėdarsta“ valdybos pirmininkas Stasys Navardauskas ir direktorius Arūnas Pocius – įteikė simbolinį raktą.

Baseiną pašventino Telšių vyskupas augziliaras Linas Vodopjanovas ir Šilalės dekanato dekanas kanauninkas dr. Algis Genutis.

Per baseino atidarymą geriausi Šilalės rajono mokyklų sportininkai ir treneriai buvo apdovanoti premjero ir rajono savivaldybės padėkos raštais.

KURIANT ŽMONIŲ GEROVĘ BARBORA GAUDUTĖ

NĖRA SMULKIŲ DARBŲ

„Mes turime dvarą, dolomito, gerų žemių ir darbščių bei kūrybingų žmonių“, – rajono privalumus išvardija Pakruojo rajono meras Saulius Gegieckas.

PAKRUOJO DVARE – „GYVASIS MUZIEJUS“

Mero žodžių teisingumu galima įsitikinti apsilankius Pakruojo dvare, kurio viename pastate veikia Amatų dvarelis, kurį įsteigė Pakruojo ir Radviliškio vietos veiklos grupės, kartu įgyvendindamos teritorinio bendradarbiavimo projektą. Amatų dvarelyje įrengta amatininkų dirbinių ir meno kūrinių ekspozicija-pardavimas. Vis labiau atgyja visa dvaro sodyba. „Savaitgaliais dvare jau įsuktas ir aktyviai veikia „Gyvasis muziejus“. Jam sukurti reikėjo ir nemenko verslumo, ir investicijų. Savivaldybė tokių galimybių neturėtų, – pasiteiravus, ar dvaras pateisina lūkesčius, kalba rajono meras S. Gegieckas ir pajuokauja, kad dėl dvaro jam dirbant ankstesnėse kadencijose rajono vadovu ne vienas žilas plaukas atsirado. – Ir, kas svarbiausia, matome, kad kiekvienais metais dvaras tampa vis patrauklesniu turizmo objektu. Šiuo metu dvare jau įsteigtos 44 darbo vietos. Ir savivaldybės santykiai su dvaro operatoriumi gerėja.“

PAGALBA VERSLUI

Pakruojo miesto centre įsikūręs Verslo informacijos centras. Pasak centro direktorės Sonatos Falkauskaitės, trylika metų gyvuojančiam centrui teko įvairius laikus išgyventi. Ūkio ministerijai šalyje šių centrų atsisakius, Pakruojuje jį priglaudė rajono savivaldybė. Panaikinus Turizmo informacijos centrą, pastarojo funkcijos perduotos Verslo informacijos centrui. Centre įdarbinti žmonės, kurie rūpinsis ir rajono turistinių galimybių populiarinimu.

„Pakruojo rajonas nedidelis, tad vien iš verslo mes neišgyventume. Todėl nuo įsisteigimo dienų padėjome ir nevyriausybinėms organizacijoms, ir kaimo bendruomenėms rengti projektus, konsultavome juos įgyvendinant. Patys įgyvendinome nemažai projektų: rengėme

Po sutarties pasirašymo Halingos ir Pakruojo savivaldybių merai draugišku rankos paspaudimu užvirtino ateities planus

mokymus apie verslo pradžią, investicijas, pardavimus. Vykdami bendrą projektą su latviais atsinaujinome patalpas, įsigijome įrangos. Vienu metu teko išgyventi tik iš komercijos. Iš pirmųjų naujos tarybos veiklos mėnesių matome, kad ir tarybos daugumai, ir rajono vadovams verslas rūpi“, – į netolimą perspektyvą žvelgia centro direktorė S. Falkauskaitė.

TARYBA DOVANOS NEPRIĖMĖ

Tą dieną, kai „Savivaldybių žinios“ lankėsi Pakruojuje, vyko rajono tarybos posėdis. Vienas svarbiausių klausimų – priimti ar nepriimti Žeimelio žemės ūkio bendrovės dovanojamus Žeimelio kultūros rūmus. Kurį laiką su savininkais buvo deramasi, skaičiuojama, kiek kainuos pastato remontas, išlaikymas. Sovietinių metų užmačias iliustruojantys Žeimelio kultūros rūmai, kuriuose įrengta 500 vietų žiūrovų salė, iki šiol yra didžiausia koncertų salė rajone. „Deja, tenka tos dovanos atsisakyti, nes jiems restauruoti reikalingos didžiulės investicijos. O juk dar Pakruojo dvaro ansamblis ne visas restauruotas. Kitas dalykas – didelio suinteresuotumo dovanoti kultūros rūmų pastatą nerodo ir patys žemieliečiai. Jei jie rodytų suinteresuotumą, galbūt taryba priimtų kitokį sprendimą“, – svarstė rajono meras. Taigi tarybos sprendimas – dovanos nepriimti.

Ir nors Pakruojo tarybos opoziciją sudaro aštuoni tarybos nariai, posėdyje svarstant kitus klausimus daugelis sprendimų buvo priimti be didesnių diskusijų, nes visi tarybos nariams kylantys neaiškumai išanalizuojami komitetų posėdžiuose. Ir, kaip pajuokavo vienas tarybos narys, komitetuose išsiginčijama, išsibarama ir iki posėdžio viskas aišku.

DRAUGYSTĖS SUTARTIS SU ESTAIS

Paskutinis liepos 30 d. vykusio tarybos posėdžio darbotvarkės klausimas – Pakruojo ir Halingos (Estija) savivaldybių bendradarbiavimo sutarties pasirašymas. Šiai naujai besimezgančiai draugystei pakruojiečiai politikai pritarė vieningai. Bendradarbiavimo sutartį pasirašė rajono meras Saulius Gegieckas ir Halingos savivaldybės vadovė Ulle Vapper.

Halinga – nedidelė Pernu apskrities kaimiškoji savivaldybė, kuriai U. Vapper vadovauja jau penkiolika metų. Po sutarties pasirašymo naujieji bendradarbiavimo partneriai pabrėžė, kad dabar Baltijos tautoms ypač aktualu puoselėti tarpusavio santykius, būti draugiškoms ir vieningoms. Kolegos iš Estijos pažadėjo artimiausiu metu pakruojiečius pasikviesti aplankyti jų savivaldybę.

Tad Pakruojo rajono tarptautiniai ryšiai pasipildė dar vienais partneriais. „Tarptautinis bendradarbiavimas – pirmiausia tai naujos idėjos, nauji ryšiai. Juk su užsienio partneriais susitinka ne tik savivaldybės administracijos darbuotojai. Užsimezga draugystė tarp švietimo ir kultūros darbuotojų, verslininkų, nevyriausybinų organizacijų. Tad kiekviena bendradar-

biavimo sutartis – galimybės naujoms idėjoms“, – tarptautinio bendradarbiavimo įtaką rajono žmonių gerovei apibūdina S. Gegieckas.

ŠIMTADIENIO DARBAI IR RŪPESČIAI

Pasiteiravus, kuo ypatingas buvo pirmasis naujos komandos šimtadienis, rajono meras pirmiausia pasidžiaugė tarp koalicijos narių susiklosčiusiais santykiais. „Susitinkame kiekvieną pirmadienį ir kalbamės po porą valandų. Visus klausimus sprendžiame pasitardami. Koaliciją sudaro keturios partijos, todėl labai svarbu, kad daugelis tikslų sutampa, o ten, kur skiriasi, nėra kliūtis surasti optimaliausią sprendimą. Ir per pirmuosius mėnesius esame nemažai nuveikę, nemažai darbų užsukę. Neabejoju, kad jie bus sėkmingai užbaigti, – šimtadienį apžvelgia rajono meras. – Kalbu apie paprastus kasdieninius, bet gyventojams labai svarbius darbus. Juk esminis mūsų strategijos uždavinys – sudaryti kuo geresnes gyvenimo sąlygas, kad žmonės neišsivažinėtu iš rajono, o išvykusieji sugrįžtu. Tam reikalingos geros ir saugios gyvenimo sąlygos. Kuriamė jas nepamiršdami smulkių dalykų. Su kelininkais tariamės dėl dviračių ir pėsčiųjų takų nuo dvaro iki dolomito karjerų, prie kurių ketiname įrengti paplūdimius. Jau šių metų pabaigoje arba kitų pradžioje bus baigta įrengti 40 ha vandens telkinį. Gyventojų saugumui ruošiamės įrengti 11 vaizdo stebėjimo kamerų. Penkias įrengsime dar šiais metais, likusias – iš kitų metų biudžeto.“

Vietos veiklos grupės, rengiančios Pakruojo rajono 2014–2020 metų vietos plėtros strategiją, iniciatyva, įvertinus kaimo gyventojų reikmes ir naujojo finansinio laikotarpio reikalavimus, Pakruojo rajonas vienas pirmųjų šalyje pasirašė teritorinius susitarimus dėl devynių paslaugų centrų steigimo. „Įsteigus centrus bus pasiekta keleriopos naudos. Visų pirma – sukurtos paslaugos, naudingos ir kaimo gyventojams, ypač vienišiesiems ir negalintiems atlikti būtiniausių ūkio darbų: nusišienauti aplinką, apsirūpinti malkomis ar nuvykti pas gydytojus. Kita nauda – planuojamos įsteigti 29 darbo vietos. Ir kadangi centrai bus steigiami savivaldybės pastatuose, bus užtikrinta jų priežiūra ir tvarkymas, – mintimis dalijasi rajono meras S. Gegieckas. – Taip pat esame parengę savivaldybės priešgaisrinės tarnybos komandų pertvarkos programą. Bandome rasti ir optimaliausią atliekų tvarkymo būdą. Šioje srityje labai daug neišspręstų problemų. Smagu, kad savivaldybės administracijoje pavyko sutvarkyti ne tik darbinius, bet ir darbuotojų tarpusavio santykius, nes pastaruoju metu tarp jų buvo atsiradusi didelė įtampa. Manome, kad dabar dirbti yra paprasčiau ir lengviau. Ir rezultatai geresni.“

ADMINISTRACIJOS PERTVARKOS NEBUS DRASTIŠKOS

Savivaldybės administracijos direktorė Erika Kižienė, praėjusią kadenciją dirbusi tarybos nare, pajuokauja, kad pareigos pakeitė požiūrį į administracijos darbuotojus. Anksčiau ieškojo progos juos *pašpilkuoti*, o dabar, tapus viena komanda, rūpi, kad būtų kuo didesnis tarpusavio supratimas, kuo geresnės sąlygos vykdyti pareigas ir pasiekti geresnių rezultatų. „Gyvenimui keliant naujus uždavinius, reikia peržiūrėti, ar esama administracijos struktūra yra tinkama tikslams pasiekti. Tad dabar analizuojame, skaičiuojame, ieškome optimaliausio varianto. Administracijos reformas planuojame daryti ne tam, kad buvusią sistemą sugriaustumė ar išvaikytume anksčiau dirbusius specialistus, bet kad daugiau darbų padarytume ir geresnių rezultatų pasiektume, – pabrėžta rajono meras. – Nepalaikome kai kurių didžiųjų miestų iniciatyvos atleisti tam tikrą procentą savivaldybės administracijos darbuotojų. Su žmonėmis taip negalima elgtis.“

„Kol kas iš savivaldybės administracijos nėra atleistas nė vienas žmogus, nors dalis pensinio amžiaus darbuotojų yra pasirengę išeiti į užtarnautą poilsį. Kitų darbuotojų, nepaisant amžiaus, prašome pasilikti. Kadangi administracijos pertvarka turi būti derinama su profesine sąjunga, jai esame pateikę planuojamos reformos projektą, laukiame jos išvadų, – apie administracijos reformas pasakoja direktorė E. Kižienė. – Nepuolėme imtis veiksmų ir pasirodžius Lietuvos laisvosios rinkos instituto išvadoms apie savivaldybėse dirbančių žmonių skaičių. Mes žinome savo rajono poreikius, žinome savo tikslus ir jais vadovaujamės.“

Savivaldybės administracijos direktorė Erika Kižienė atsako į tarybos narių klausimus

Verslo ir turizmo centro direktorė S. Falkauskaitė pažymi, kad naujesiems rajono vadovams rūpi verslo plėtra

Į trečią kartą Pakruojuje vykusį Amatų, muzikos ir alaus festivalį atvyko delegacijos iš Halingos (Estija), Rypino ir Kozlovų (Lenkija), Uggiate-Trevano (Italija), Lelčycų (Baltarusija), Bauskės ir Rundalės (Latvija) savivaldybių. Sulaukta svečių ir iš Le Teilo miesto (Prancūzija).

Svečiai apsilankė UAB „Kanrugėlė“ ir UAB „Davra“, susipažino su AB „Dolomitas“ veikla, kur stebėjo dolomito sprogdinimo procesą, dalyvavo festivalio renginiuose

TRIJŲ RAJONŲ SENIŪNŲ BENDRYSTEI – 15 METŲ

tiečių dovanotos asmeninės bibliotekos. Po malonaus pabendravimo su bibliotekininkais renginio dalyviai pakeliavo raseiniškių pamėgto atgimusio Maironio parko takais. Jame įrengtas fontanas, sporto aikštynas, treniruokliai. Ir, žinoma, seniūnai nebūtų seniūnai, jei lankydamiesi parke nebūtų pasiteiravę, kiek miestui kainuoja tvarkingi želdynai ir jų priežiūra. Kaip pabrėžė J. Elzbergas, vien vejos šienavimas miestui kainuoja daugiau kaip 46 tūkst. eurų, nes seniūnija prižiūri per 180 ha žaliųjų plotų.

O kokia pažintis su Raseinių rajonu, neaplankant vieno garsiausių Lietuvos miestelių – Šiluvos, Mergelės Marijos apsieišimo vietos (**nuotr. apačioje**). Per rugsėjo 7–15 d. vyksiančius Švč. Mergelės Marijos gimimo atlydus bus atidarytas šiais metais įrengtas Kristaus kančių kelias, susijungiantis su jau populiariu Kryžių keliu. Pakeliui svečiai užsuko ir į 2014 m. gražiausios Raseinių sodybos titulą pelniusių Ritos ir Virginijaus Žagužauskų sodybą.

Šiluvos seniūnijos salėje seniūnai aptarė jiems labiausiai rūpimus klausimus. Šįkart kalba sukosi apie ūkiškų dalykus: komunalines paslaugas, kelių ir gatvių priežiūrą. „Ir ne tik per diskusijas, bet ir keliaudami po rajoną pasikalbame apie seniūnijoms kylančias problemas, pasidalijame jų sprendimo patirtimi“, – bendradarbiavimo reikšmę apibendrina Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacijos prezidentas, Tauragės rajono Mažonų seniūnijos seniūnas Jonas Samoška.

AKTYVIAUSIOS DISKUSIJOS – PO RINKIMŲ

„Diskusijų nuolatos būna, ir jos kyla impulsyviai. Žinoma, aktyviausios diskusijos vyksta po rinkimų, kai atėję nauji politikai imasi reformų. Ypač kai politikai naikina savivaldybės įmones, funkcijas perduodami privačioms įmonėms. Tad nieko stebėtino, kad šiais metais seniūnų diskusijos ypač aktyvios, – pažymi J. Elzbergas. – Labai gerai, kad seniūnų susitikimuose dalyvauja ir rajonų vadovai. Manau, jiems naudinga išgirsti skirtingų rajonų seniūnų nuomonę, nes tai puiki galimybė pamąstyti apie kai kurias valdymo korekcijas.“

SKIRTINGOS SITUACIJOS, SKIRTINGOS PATIRTYS

Tiek Raseinių, tiek Kelmės, tiek Tauragės rajonuose seniūnijų santykis su savivaldybės administracija skirtingas. Tauragės rajone seniūnijos rūpinasi visu jų teritorijoje esančiu ūkiu, seniūnijoje įdarbinami ir tam reikalingi darbuotojai. Seniūnijos prižiūri kelius ir gatves, atlieka nedidelius visuomeninės paskirties pastatų remontus, organizuoja viešuosius pirkimus. Raseinių rajone daugelis paslaugų centralizuotos. „Mes žinome, kiek turime kiekvienoje seniūnijoje žvyrkelių, kiek šviestuvų, esame nustatę koeficientus, pagal kuriuos numatome biudžeto lėšas kiekvienai seniūnijai. Numatome lėšas kapinėms tvarkyti, kitiems darbams. Taigi

„Bendradarbiavimas su kaimynais prasidėjo gerokai anksčiau. Susitikdavo aplinkinių rajonų merai, savivaldybių administracijos direktoriai. Vėliau atsirado poreikis bendrauti ir seniūnijoms. Bendravome su Radviliškio, Kėdainių rajonų seniūnais, bet paskui pasirinkome Tauragės ir Kelmės rajonus. Ir taip 15 metų“, – bendradarbiavimo pradžią primena Raseinių miesto seniūnijos seniūnas Jonas Elzbergas.

PADISKUTUOTI IR PAMATYTI

15-asis trijų rajonų susitikimas vyko Raseiniuose. „Taip susitarėme, kad vienais metais susitinkame viename rajone, kitais – kitame, taigi į tą patį rajoną sugrįžtame kas treji metai. Per tą laiką rajonuose atsiranda naujų dalykų, todėl ne tik aptariame seniūnams rūpimus klausimus, bet ir parodome, kas per tuos metus labiausiai pasikeitė, – pasakoja 15-ojo renginio šeimininkas J. Elzbergas. – Kadangi susitikę aptariame ir seniūnijoms rūpimus klausimus, visada į šiuos renginius kviečiame ir rajonų merus, ir savivaldybių administracijos direktorius.“

Šiomet tradiciniame seniūnų renginyje dalyvavo Raseinių rajono meras Algirdas Gričius ir savivaldybės administracijos direktorius Algirdas Mielinis, Kelmės rajono meras Vaclovas Andrulis ir savivaldybės administracijos direktorė Irena Sirusienė, Tauragės rajono meras Sigitas Mičiulis ir savivaldybės administracijos direktorius Modestas Petraitis. Po trumpo, bet nuotaikingo dainininkės Linos Urniežiūtės koncerto ir Raseinių mero A. Griciaus sveikinimo seniūnai apžiūrėjo Raseinius. Pažintis su šiuo miestu prasidėjo nuo „Žemaičio“ paminklo (**nuotr. viršuje**), stovinčio čia nuo 1933 metų. Rajono pasididžiavimas – moderni ir jaukiai sutvarkyta Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji biblioteka, savo gyvavimą pradėjusi dar 1921 m. Ji priklauso seniausių valstybės išlaikomų bibliotekų grupei. Bibliotekininkai, papasakoję bibliotekos istoriją, pakvietė svečius apžiūrėti Knygos muziejų ir kraštiečiui Marcelijui Martinaičiui skirtą ekspoziciją. Bibliotekoje saugomi vaikų poeto emigranto Stasio Džiugo ir profesoriaus, hab. dr. Juozo Girdzijausko memorialiniai fondai – šių kraš-

visos seniūnijos gauna vienodą finansavimą. Žinoma, jei matome, kad kažkurioje seniūnijoje reikalingos didesnės investicijos, priimame atskirą sprendimą, – savivaldybės administracijos ir seniūnijų santykius apžvelgia Raseinių rajono savivaldybės administracijos direktorius A. Mielinis. – Komunalines paslaugas seniūnijoms centralizuotai teikia savivaldybės įmonė. Mūsų požiūris kardinaliai skiriasi nuo Laisvosios rinkos instituto nuomonės. Jų pozicija – pas mus viskas blogai, nes nesistengiame paslaugas perduoti privačioms įmonėms. Mūsų manymu, savivaldybei priklausančios įmonės dirba geriau, nes privatizacijai ateina gauti pelno. Tad pas mus ir autobusų parkas, ir šilumos ūkis, ir komunalinės paslaugos yra savivaldybės rankose.“

„Galvoju, kuris modelis ekonomiškesnis, – mąsto Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktorius M. Petraitis. – Kitaip negu Raseiniuose, kur visi darbai seniūnijose atiduoti komunaliniam ūkiui, pas mus tik 54 proc. komunalinių paslaugų priklauso savivaldybei. Likusi dalis yra privačiose rankose. Taigi klausimas, ar reikia iš seniūnijų paimti komunalines funkcijas. Kai komunalines paslaugas teikia savivaldybės įmonė, darbai vyksta greičiau, nereikia derintis su jas teikiančių privačių įmonių planais.“

Kelmėje, pasak savivaldybės administracijos direktorės I. Sirusienės, yra tarpinis variantas. „Seniūnijas aptarnauja centralizuota savivaldybės administracijos buhalterija, per savivaldybės administraciją seniūnijos darbuotojams mokamas atlyginimas, vykdomi viešieji pirkimai. Joms numatomos biudžeto lėšos, kurias jos gali pasikoreguoti atsižvelgdamos į poreikius. Perduoti ir kultūros centrų pastatai, kur kartu įsikūrusios ir bendruomenės, ir bibliotekos. Daugelį darbų atlieka seniūnijos įdarbinti žmonės, o tai išaugina savivaldybės administracijos darbuotojų skaičių. Raseiniuose geriau, nes dalis įvairias komunalines paslaugas atliekančių žmonių yra įdarbinti savivaldybės įmonėse ir įstaigose. Kelmėje jie visi yra savivaldybės administracijos darbuotojai, – pažymi I. Sirusienė. – Tauragės rajono modelis man neatrodo geras variantas. Visas funkcijas

Raseinių rajono meras A. Gricius (centre) svečius apdovanojo paveikslais

išdalijus seniūnijoms, atsiranda didesnis poreikis gerų specialistų. Kad ir viešieji pirkimai. Kai tą darbą atlieka savivaldybės administracijoje dirbantys žmonės, jie visada atliks geriau, nes jie turi daugiau galimybių tobulėti negu dirbantys seniūnijoje. Žinoma, kiekviena valdymo sistema turi savo privalumų ir trūkumų. Mums norėtųsi iš seniūnijų sulaukti daugiau iniciatyvos dėl numatomų įgyvendinti projektų ar pagalbos verslo kūrimuisi ir plėtojimui, tačiau kol kas dažniausiai idėjas ir darbus tenka nuleisti iš savivaldybės administracijos. Manau, tam įtakos turi ilgas seniūnų užsisėdėjimas, todėl palaikau seniūnų rotacijos idėją.“

ANYKŠČIUOSE ATIDARYTAS PIRMASIS LAJŲ

KAROLINA BALMIŠKĖ

TAKAS PABALTIJYJE

Rugpjūčio 7 d. Anykščių regioniniame parke, Antano Baranausko apdainuotame Anykščių šilelyje, buvo atidarytas unikalus turistinis objektas – 300 m ilgio plieno ir betono konstrukcijų statinys – medžių lajų takas. Prieš statybas sukėlęs nemažai prieštarų diskusijų, takas jau pamėgtas lankytojų, keliaujančių iš visos Lietuvos ir ne tik.

Takas prasideda prie Puntuko akmens ir vingiuoja palei medžių lajas 10–20 m aukštyje. 11 masyvių kolonų laikomas takas kyla aukštyn, atversdamas vis naujus miško knygos, kurią skaityti padeda gamtos žinovo, Anykščių rajono savivaldybės vicemero Sigučio Obelevičiaus parengta Medžių lajų tako programa, puslapius. Tako pabaigoje pastatytas 35 metrų aukščio apžvalgos bokštas, iš kurio atsiskleidžia dar nematyti Anykščių šilelio, Šventosios vingių vaizdai, toluoje virš pušų iškyla aukščiausios Lietuvoje Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios bokštai. Bokšto fasadas papuoštas ornamentu, primenančiu aukštaičių tautinę juostą su dideliais kvadratais. Neįgalių lankytojų patogumui įrengtas keltuvas, kuriuo galima pakilti į 21 ir 30 m aukštyje esančias apžvalgos aikšteles. Tako komplekso teritorija užima beveik 1 ha.

Objekto statytoja yra Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, ypač aktyviai šį projektą gynė tuometinė tarnybos vadovė Rūta Baškytė, ją palaikė tuometinis Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius, rajono taryba ir, be abejo, projekto užsakovė – Anykščių regioninio parko direkcija.

Šio tako konstrukcijoms sunaudota beveik 400 t geležies ir 1500 t betono.

Projektas finansuotas iš 2007–2013 m. Europos regioninės plėtros fondo, jam skirta 2,5 mln. eurų parama. Už šias lėšas papildomai buvo sutvarkytas privažiavimas prie tako ir aplinka, pastatytas Informacijos centras.

Tai pirmasis tokios konstrukcijos statinys ne tik Lietuvoje. Medžių lajų takas yra vienišelis Baltijos valstybėse, vienas pirmųjų ir didžiausias tokio tipo statinys visoje Rytų Europoje. Artimiausi medžių lajų takai yra Vokietijoje, Čekijoje ir Austrijoje.

Lajų taką stačiusių statybininkų apskaičiavimais, ant jo vienu metu gali būti 500, o ant apžvalgos bokšto – iki 50 žmonių.

Taką galima lankyti kiekvieną dieną ištisus metus. Vasarą čia lankytojai priimami nuo 10 iki 19 val., žiemą darbo laikas bus trumpinamas atitinkamai pagal dienos trukmę.

Medžių lajų tako vienas iniciatorių vicemeras S. Obelevičius: „Nepaisant didelio turistų antplūdžio infrastruktūra bus tobulinama“